No. 97. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 23 en 24 April.

F R A N K R I J K

PARIJS, den 20sten April.

De rede van den heer *Baude* in de zitting der kamer van afgevaardigden gisteren, was, gelijk men verwachten kon naar de vroegere verdeeldheid en het twistgeschrijf tusschen hem en den maarschalk *Clausel*, ofschoon hij ook in den aanvang gezegd had zich van personaliteiten te onthouden, en zich tot denkbeelden in 't belang van het land te bepalen, evenmin van hevigheid als van partijdigheid vrij te pleiten. Hij herhaalde uitvoerig de reeds vroeger gedane verwijtingen, omtrent het beheer van den maarschalk, en over de leiding van den togt van Constantine, en, alhoewel de kamer tot heden, zoo wel de verdediging van den maarschalk door den vorigen spreker, deszelfs aide-de camp, *de Rancé*, die mede niet van partijdigheid kon vrijgesproken worden, als de beschuldiging van den heer *Baude*, zonder blijk van ontevredenheid had aangehoord, deed het misnoegen zich toch luide kennen, toen deze laatste spreker, bij de beschrijving van de ontbeering der troepen op den togt van Constantine, den soldaten de woorden in den mond legde, dat zoo de generaal *Bugeaud* hen geleid had, het niet dusdanig met hen zoude gesteld zijn geweest, welk zeggen te meer de ontevredenheid wekte, daar althans de heer *Baude* dien uitroep niet had kunnen hooren, als zich bestendig op den togt in zijn rijtuig gehouden hebbende. Na het eindigen zijner rede, verlangde de maarschalk *Clausel* hem terstond te beantwoorden, maar aangezien het reeds laat was, zeide de president den maarschalk toe, dat hij in de zitting van heden het eerst aan het woord zoude komen. Dien ten gevolge beklom de maarschalk *Clausel*, terstond na de opening der zitting van heden, de tribune, en herhaalde hoofdzakelijk wat reeds te zijner verdediging was aangevoerd, ook van zijnen kant geen personaliteiten tegen den heer *Baude* sparende, hem tevens uitnoodigende te zeggen, wie de hier bovengenoemde klagt had gehoord, immers hij niet die zich schuil gehouden had. De heer *Baude* wilde antwoorden, doch de president van den raad, de heer *Molé* kwam aan het woord, en verklaarde, wat den togt van Constantine betrof, dat [illegible] in geld of manschappen [illegible] hetgeen bij de supplementaire voorzien was, te boven gingen de expeditie, die hij noch voor noodzakelijk noch voor onvermijdelijk hield, geen plaats zoude gehad hebben. Wij boden, zeide de heer *Molé*, de gouverneur-generaal 6000 man aan, zoo die voor den goeden uitslag der expeditie wierden vereischt, en voegden de verklaring daarbij, dat zoo een grooter getal troepen mogt noodig wezen, men de expeditie tot in de maand mei zoude moeten adjourneren. Wat antwoordt ons nu de maarschalk *Clausel*? vervolgde de heer *Molé*: dat de middelen ter zijner beschikking voldoende waren; dat men gerust kon zijn omtrent het getal, zoo wel als omtrent de middelen van vervoer, en wat den gevorderden staat van het saizoen betrof, het vertrouwen was zoo groot, dat de maarschalk niet aarzelde mij plotselijk het voorstel te doen, om hem den hertog *van Orleans* of *van Nemours* te zenden. De heer *Molé* maakte uit dit een en ander de gevolgtrekking, dat wanneer een gouvernement aan den chef eens legers al gegeven heeft wat deze verlangt, de verantwoordelijkheid alsdan op dien chef neerkomt. Hij wees voorts de beschuldiging af, als of het kabinet door bijzondere inzigten iets tegen den maarschalk gehad had, en verwonderde zich dat de maarschalk hierover had geklaagd, gelijk mede over zijne terugroeping na zijn ongeluk, de heer *Molé* besloot met te zeggen, dat het stelsel omtrent Algiers nader in de kamer zou ontwikkeld worden, bij gelegenheid van nieuwe aanvragen die men weldra zoude doen. Nog beklom de maarschalk *Clausel* de tribune, om te beweren, dat hij geen oorlogzuchtig stelsel in Afrika had gevolgd, en de Arabische stammen niet had aangevallen, dan wanneer zij de Franschen gehoond hadden. Vervolgens de heer *Baude* om zich over het zitten in des maarschalks rijtuig te regtvaardigen; eindelijk de heer *Salverte*, die van de ministers nog inlichtingen verlangde, omtrent hunne staatkunde, doch waaromtrent de kamer besloot zich thans niet mede bezig te houden, maar de discussie aan de orde voort te zetten. Uit de redevoeringen van den maarschalk en den president heeft nog nader kunnen blijken, dat de breuk tusschen hem en het bestuur, volkomen is.

— Men wil dat ten gevolge van een kabinetsraad gisteren bij den heer *Molé* gehouden, er besloten is om ook de wet op de [illegible] van komplotten in te trekken, en die op de deportatie alleen te behouden.

— Men verzekert, dat voor eenige dagen in een aantal voorname plaatsen van Frankrijk gelijktijdig het gerucht geloopen heeft van onlusten die in de hoofdstad zouden uitgebarsten zijn.

— De afgezanten van Madagascar vertrekken binnen eenige dagen naar Marseille. Het tegenwoordig heerschende gure weder heeft hen allen min of meer ongesteld gemaakt.

— Men zegt dat de heeren *Maletourne* en *Leon Pillet* met de redactie van het ministerieel blad, *la Charte de 1830*, zullen belast worden.

— Men heeft berigten uit Madrid tot den [illegible]. De cortes hebben na eene lange discussie over het art. [illegible] van de gewijzigde constitutie, waarbij eene tweede wetgevende kamer, die van den senaat wordt vastgesteld, met 112 tegen 32 stemmen aangenomen, nadat de president aan den van den ministerraad, *Calatrava*, te kennen had gegeven, dat het bestuur zich volkomen met het voorgestelde artikel vereenigde.

Men had te Madrid berigten uit Valencia van den 11den. De stad had eenige versterking van troepen gekregen en de kweekelingen der universiteit hadden de aanbieding gedaan om de wapenen tegen de insurgenten op te vatten. In brieven uit Albacete van den 9den wordt het jongste voordeel door *Forcadell* behaald, aan verraderlijke verstandhouding tusschen zijn volk en de kolonne van den kolonel *Hidalgo*, toegeschreven.

In brieven uit Saragossa van den 11den wordt gemeld, dat op de komst in de stad van bewoners dier omstreken, die voor de karlistische benden de vlugt hadden genomen, er eene oproerige beweging is uitgebarsten; het gezag der autoriteit werd miskend, het gemeen kreeg door geweld de overhand, en men zag zich genoodzaakt met de volksleiders in onderhandeling te treden, waarna eene provisionele junta werd benoemd; verscheidene leden waren vermoord geworden. Volgens hetzelfde berigt zouden ook te Cadix onlusten uitgebarsten zijn. Men ziet met verlangen naar uitvoeriger berigten deswege uit.

— De handel in fondsen was heden ter beurze niet van het minste belang; men schrijft de oorzaken daarvan toe aan de overal heerschende handel-crisis, en aan de ongunstige berigten die men weder uit Londen, wegens faillieten ontvangen had. De Spaansche Actien, eerst gestegen tot 26⅛, daalden weder tot 25⅜. Aan de geruchten van gisteren, betrekkelijk de leening van *Aguado* en verwaarborging van Engeland, enz., werd geen geloof meer geslagen; geruchten wegens oplopen te Saragossa en Cadix deden het overige. De notering was heden (20 April): 5 pCt. 106,80; 3 pCt. 78,90; Nap. renten 99,85; Sp. Ard. 25⅜; Passive 6⅝; Nieuwe Difered, 9; Oude 7½; Portugal 30⅝; Rom. L. 102½.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 19den April.

Omtrent de toestand van den aartshertog Palatijn heeft men heden geene nadere berigten.

Volgens berigten uit Klausenburg, zou de aartshertog *Ferdinand van Este* den 8sten April met zijn geheel hof en de kanselarij zich van daar naar Hermanstad begeven, voor de opening van den Zevenbergschen landdag.

— Aan den spoorweg van Weenen naar de Gallicische grenzen, keizer *Ferdinands* Noordbaan geheeten, wordt thans met ijver gearbeid, en zal waarschijnlijk een gedeelte met October aanstaande gereed zijn.

— Uit Stutgart schrijft men van den 17den, dat men van daar geheel in den winter verplaatst was, en het zelfs op dien dag nog sneeuwde. In de straten lag de sneeuw twee voeten, iets, zelfs in den winter aldaar zeer buitengewoon.

Ook uit het zuidelijk Europa wordt over de weersgesteldheid geklaagd. Uit Palermo schrijft men van het laatst van Maart, dat men daar beurtelings heftige koude en storm en dan weder buitengewone warmte heeft, welk een en ander zeer nadeelig werkte, zoo op de gezondheid als op den grond der planten.

De Russische Grootvorst *Michael* heeft den 6den dezer Napels verlaten en is aan boord der stoomboot *Maria Christina* naar Genua vertrokken.

— Uit Rome schrijft men, dat op de onderscheiden klagten, wegens de woelingen der staatkundige vlugtelingen op het eiland Malta, van Englands zijde eindelijk maatregelen tot derzelver verwijdering genomen waren. De prins was voornemen eenige bataljons reguliere troepen voor de dienst in de hoofdstad op te rigten. De griep had zich ook te Rome vertoond.

— Berigten uit Konstantinopel tot den 29sten Maart spreken weder van des Sultans voornemen, om in de maand een togt op de Zwarte Zee te doen aan boord der oostenrijksche stoomboot

Ferdinand I. — De week te voren hadden eenige britsche officieren, namens hun gouvernement, den Sultan een aantal geschenken gebragt, waaronder een staatsiewagen, een mortier, en geschut van nieuw model, alsmede een aantal mathematische instrumenten en boeken, welke des Sultans hoogste tevredenheid en verbazing hadden gewekt. — Men verzekerde dat *Tahir*-pacha, na zijne terugkomst uit Tripoli, als seraskier naar het leger van den Taurus zoude gaan, om het opperbevel te aanvaarden. — Lord *Ponsonbij* had met de, te Konstantinopel aanwezende, eigenaars van de *Vixen* een protocol van al het gebeurde opgemaakt, en dit naar Londen opgezonden. De vrijgestelde equipage der schooner, welke de behandeling der Russen zeer prijst, zou over Maltha naar Engeland terug gaan.

— Berigten uit Kairo tot den 23sten melden de terugkomst van den onderkoning uit opper-Egypte. De egyptische vloot die in het arsenaal zeilree lag, en tegen welker uitloopen de gezanten van Engeland en Frankrijk bedenkingen hadden geopperd, op grond dat hunne regeringen in dat geval genoodzaakt zouden zijn om observatie-eskaders te onderhouden, scheen nu werkelijk dit jaar niet te zullen uitloopen.

— Te Weenen waren den 14den dezer genoteerd: 5 pCt. 10$\frac{7}{16}$; 4 pCt. 99¾; 3 pCt. 79¾; Bankactien 1366.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten April.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich in de laatste dagen bezig gehouden met het onderzoek van de verschillende bij haar aanhangige ontwerpen van wet, betrekkelijk de nieuwe Nederlandsche wetgeving. Naar het zich laat aanzien, zullen dezelve spoedig bij de Kamer behandeld en afgewerkt worden.

In de voorgedragene wijzigingen in het derde boek van het wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, wordt, onder anderen, gezegd, dat bij de elfde afdeeling van den zesden titel, een buitengewoon bewijsmiddel wordt voorgesteld, hetwelk in het hedendaagsche fransche regt onbekend is, doch vroeger onder den naam van *enquête afective* in gebruik was, en dat nogtans in sommige duitsche wetgevingen is opgenomen, terwijl voorheen ook hier te lande onder den naam van *enqueste valetudinar* of *ad perpetuam rei memoriam* een dergelijk middel bekend is geweest, hoezeer aanmerkelijk verschillende, en wat de strekking, en vooral wat de daaraan toegekende bewijskracht betreft, van dat hetwelk men hier voorstelt, en hetwelk meer in overeenstemming is met de aangenomen beginselen en wijze van regtspleging. Het kan in vele gevallen van groot belang zijn, dat men in de gelegenheid zij, om daadzaken, welke door getuigen kunnen worden bewezen, op eene wettige wijze te constateren, ook dan wanneer er geen regtsgeding aanhangig is, waarin het bewijs van die daadzaken dadelijk te pas kan komen, maar opdat, bij een eventueel op te komen regtsgeding, een bewijs aanwezig zij van het bestaan dier daadzaken, welke een door nog levende en tegenwoordig zijnde personen kunnen worden verklaard; terwijl later, wanneer dit bewijs in regten zou moeten worden geleverd, die personen reeds overleden of afwezig zouden kunnen zijn. Men heeft gemeend dat, in zoodanige gevallen, waarin er gevaar bestaat, dat het middel van bewijs door getuigen zou kunnen verloren gaan, aan degenen, die belang kunnen hebben, van zekere daadzaken geregtelijk te doen constateren, hiertoe de gelegenheid moest worden gegeven, opdat zij door den tijd niet van elk bewijs dier daadzaken zouden worden verstoken. Men heeft geoordeeld, dat eenige bepalingen omtrent zoodanige enquête buiten proces-verbaal zeer wenschelijk moesten worden geacht voor onze Natie, bij welke, als zeevarend volk, een voorloopig getuigen-verhoor niet zeldzaam te pas zal komen, wanneer de personen, die omtrent de daadzaken, welke men geconstateerd wil hebben, verklaringen kunnen afleggen, naar onze overzeesche bezittingen vertrekken, of andere groote zeereizen aanvangen, als waardoor men buiten de mogelijkheid zou worden gesteld, om dezelve juist op het oogenblik, dat het noodig zou zijn, als getuigen te hooren.

Nopens den gewijzigden titel, betrekkelijk den staat van kennelijk onvermogen, eens schuldenaars, wordt in de Memorie tot toelichting van denzelven, onder anderen, gezegd, dat bij de vroegere beraadslagingen over dezen titel, het geheele stelsel, waarop dezelve berust, door sommige leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is bestreden, doch de meerderheid echter met de Regering begrepen heeft, dat, zonder die bepalingen, in de wetgeving eene gaping zou bestaan, die tot groote ongelijkheden aanleiding zou geven, gelijk dan ook het gemis van dezelve in het nog bestaande fransche regt dit proefondervindelijk heeft geleerd, vooral ten aanzien van den boerenstand. Men houdt dus nog voor onvermijdelijk, dat in het Wetboek van Burgelijke Regtsvordering de onderwerpelijke titel aanwezig blijve, zoo wel uit hoofde van gemelde wetsbepalingen, als uit hoofde van de noodzakelijkheid, om de wijze te regelen, op welke de schuldeischers hun gemeenschappelijk pand, de goederen van hunnen schuldenaar, zullen beheeren, en te werk zullen gaan in het uitoefenen zijner regten jegens anderen. Intusschen vertrouwt men, bij de herziening van dezen titel, vele bezwaren, die aan denzelven konden worden tegengeworpen, te hebben uit den weg geruimd, vooral door de gevallen te beperken, waarin een schuldenaar in staat van kennelijk onvermogen kan worden verklaard, en men heeft daarbij den titel geheel in verband gebragt met de nu aangenomen wettelijke bepalingen omtrent de faillissementen, waartoe men zich in dezen titel, als handelende over een burgerlijk faillissement, grootendeels moet refereren.

— Bij het bataillons jagers no. 27 in de Westindie zijn bevorderd: tot kapitein *G. F. Menge*, 1sten luitenant; tot 1sten luitenant, *Volkert Keyzer*, 2de luitenant, en *Johan Muller*, adjudant; tot 2den luitenant, *P. Verket*, adjudant onderofficier, en *H. J. Kikkert*, sergeant-majoor; en tot chirurgijn der 2de klasse, *S. J. de Jongh*, chirurgijn der 3de klasse.

— De kapitein ter zee *J. C. Rijk* is door Zijne Majesteit nog gedurende één jaar als tijdelijk militaire kommandant van het koninklijk Instituut voor de Marine te Medenblik bevestigd.

— Door Zijne Majesteit is bij besluit bepaald, dat de termijn, volgens Hoogstdeszelfs besluit van 30 November jongsleden, no. 102, vastgesteld voor het opmaken en gratis doen registreren en overschrijven van acten wegens gedane uitgiften van grafruimten, tot den 1 Julij aanstaande zal worden verlengd.

De Londensche berigten thans tot den 19den ontvangen, houden dat in het huis der gemeenten, den vorigen avond de debatten zijn voortgezet over het voorstel van Sir *Hardinge* voor de niet vernieuwing der weldra verstrekene vergunning voor de vrijwillige dienstneming van Britsche onderdanen in Spanje. De voornaamste sprekers voor de motie waren thans de heeren *Maclean*, lord *Mahon* en *Grove Price*, welke staande hielden dat de eer der natie met de zaak gemoeid was, en dat eene bescherming of bijstand, door middel eener zeemagt nooit in eene militaire hulp kon veranderd worden, zoodanig als de engelsche artillerie en mariniers te Hernani hadden bewezen. De heeren *H. L. Bulwer* en *Ward* bestreden het voorstel op reeds bekende gronden en dr. *Lushington* beweerde, dat het Gouvernement zich alleen aan het bestaand traktaat had gehouden, en dat door het aannemen dezer motie dit plegtig gesloten verdrag zou verbroken worden. Verder meende hij dat het voorstel streed met de beginselen van constitutionele vrijheid, die elken Engelschman zoo dierbaar behoorde te zijn. Woensdag moeten deze beraadslagingen nog voortduren.

— Uit de zelfde berigten van den 19den blijkt, dat de koningin van Engeland ernstig ongesteld is.

De Londensche *Courier* houdt een berigt, dat Z. M. de koning der Nederlanden aan den heer *O. Lang*, scheepsbouwerker te Woolwich eene met diamanten omzette fraaije gouden snuifdoos geschonken heeft, wegens de verbeteringen door hem in den scheepsbouw aangebragt.

De belgische kamer van vertegenwoordigers houdt zich tegenwoordig bezig met een ontwerp waarbij nieuwe wijzingen in het tarief van den uit- en invoer worden voorgesteld, bijzonder in het belang van Frankrijk berekend. Bij de algemeene discussien in de zittingen van woensdag en donderdag gehouden, hebben verscheidene leden hunne gevoelens daarover geuit en aangetoond dat het onderhavig ontwerp strekte, gelijk ook door de meeste kamers van koophandel is aangetoond, om door de lager gestelde regten de bescherming aan vele belangrijke takken van nijverheid te ontrekken, die niet anders noodig hadden dan op den voet van gelijkstelling te worden behandeld, en dat het niet Belgie zoo bevriendde Frankrijk diende voor te gaan, met aan deze jongere en zwakkere zuster concessien te verleenen, in plaats van dezelve van deze te vorderen. Het is des al niet te min te denken, dat het ontwerp zal worden aangenomen.

— In het brusselsch Handelsblad *le Mercure Belge* leest men het volgende: „Wij hebben vermeld dat hollandsche aannemers zich naar Antwerpen begeven hadden, voor de aanneming van den arbeid tot herstelling of vernieuwen van de dijken die de geinundeerde polders omgeven; wij hebben ons niet bedrogen, toen wij zeiden, dat de door hen voorgestelde voorwaarden, gevoegd bij hunne bekwaamheid, hun den voorrang zou doen verwerven. Gisteren (19) heeft eene eerste aanbesteding plaats gehad; zij werd ten voordeele der vreemde ondernemers beslist, door hen ruim voorzien zijnde in de bepalingen voor den waarborg bij het bestek en de voorwaarden bepaald. Zij zijn terstond weder naar Amsterdam vertrokken, waar zij aanstaanden Zondag moeten mededingen bij de aanbesteding van den ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Haarlem."

— Ter Antwerpsche beurs waren de Spaansche Ardoins bij de opening nog zeer flaauw, doch bij de sluiting was er meerder aanzoek; de koers liep tusschen 21¼, 20⅞, 21¾, 21. De notering was gisteren (*21 April*) overigens als volgt: Belg. 100⅛, ¼; O. Met. 103¼; Spanje Ardoin, gebleven 21½; Diferred. 8¼; Nap. renten 92¼; B. Tavolière 58; Sicil. 92½; Rom. L. 100¼; Certif. te Antw. 97; Braz. 85½; Wisselkoers op Amst. en Rott. ⅛ pct. premie.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De uitgave van den *Sanchoniaton* door Professor WAGENFELD, van *Bremen*, heeft, gelijk te verwachten was, van onderscheiden kanten uit *Duitschland* aanmerkingen uitgelokt, zoo omtrent de echtheid van den text, als ten aanzien der behandeling van het werk. De *Gottinger gelehrten Anzeigen* houden daaromtrent een artikel van den geleerden K. O. MULLER, bepaaldelijk met toepassing op het taalkundig gedeelte, waarin aangewezen wordt, dat WAGENFELD den griekschen text uit het excerptum van EUSEBIUS heeft ontleend, welks echtheid de geleerden steeds in twijfel getrokken hebben. Niet alleen nu heeft WAGENFELD daaruit plaatsen overgenomen, die blijkbaar bedorven zijn, maar zelfs heeft hij twee drukfouten uit de uitgave van ORELL's fragmenten van SANCHONIATON in den zoogenaamden met diplomatische naauwkeurigheid, uitgegeven

druk van zijn handschrift overgenomen. Dit bewijs is zoo afdoende, dat men thans WAGENFELD wel ontslaan wil, om, ten bewijze van echtheid, zijn handschrift te toonen, hetgeen hij tot dus ver geweigerd heeft. Met dit al laat de heer MULLER den schrijver regt wedervaren, hoofdzakelijk wegens den in het werk volgehouden toon en het karakteristieke der poezij, waardoor zelfs oordeelkundige geleerden in den aanvang misleid zijn geworden. Bij de belangstelling die de aankondiging van de volledige uitgaven der Phenicische geschiedenissen door SANCHONIATON wekte, moest natuurlijk ook de aandacht vallen op zijnen hedendaagschen uitgever; omtrent dezen nu vindt men in een geacht duitsch blad, het volgende aangeteekend: FRIEDRICH WAGENFELD is de zoon van een klein-handelaar te *Bremen* die zijn zoon, wijl deze veel lust voor de studien deed blijken, voor de faculteit der theologie bestemde. Voor drie of vier jaren van de Akademie teruggekomen, was er voor den jongen WAGENFELD geen gelegenheid, noch om den kansel te beklimmen, noch om eene aanstelling aan de latijnsche scholen te bekomen, en moest hij zich vergenoegen met bijzonder onderwijs, tegen 60 Thlr. 's jaars, in het nabijgelegen plaatsje *Brinkum* te geven; daar nu zou WAGENFELD den grooten schat gevonden hebben, hetgeen de bewoners van *Bremen* niet onnatuurlijk zeer bijzonder voorkomt. Zijn boekhandelaar vaart intusschen wl bij het werk, daar reeds de tweede uitgave gereed is. — Een der Hamburgsche bladen houdt een berigt aan de vrienden van GOETHE gerigt, dat zij zich weldra zullen kunnen verheugen met de uitgave van de jeugdige brieven des duitschen dichterenvorst aan zijne LILLI (gravin VAN BERNSDORFF, geboren gravin VON STOLBERG).

FRANKRIJK. — Men zal zich herinneren het vermelde in een onzer vorige nommers (*van 9 en 10 dezer*), omtrent de mededeeling door den heer E. DE BEAUMONT, in de zitting der Akademie van wetenschappen van den 3den dezer, naar het berigt van den Professor PILLA, te *Napels* gedaan, betrekkelijk het ontstaan van den *Visuvius*. Het voorgeven van den Napelschen geleerde heeft een tegenstander gevonden in den heer C. PREVOST, die, in de zittingen van gezegde Akademie van den 10den en 17den dezer, deszelfs gevoelen wederlegd en tevens de opmerking daarbij gevoegd heeft, dat men reeds meermalen op den berg zeeschelpen, bepaaldelijk na de geduchte uitbarsting van 1631 had gevonden, en dat deze en andere zeevoorwerpen niet tot den grondslag van den berg behoorden noch bewezen, dat de *Vesuvius* ontstaan was door de opbeuring van eenen vroegeren horizontalen grond, maar slechts dat zij, of uit den krater zelven geworpen waren, of tot lagen behoorden vroeger door het water overstroomd. — In de laatstgenoemde zitting van den 17den heeft zeker werktuigkundige aan de Akademie een electro-magneet van een zeer groot vermogen aangeboden. Dit werktuig, uit de schikking van magneten en van geleidende om elkander gewikkelde draden, naar het stelsel van de heeren ARAGO en FARADAY, zamengesteld, heeft een bestendig en krachtig electrisch vermogen, zonder verlies van vloeistof of van metallieke platen, zooals bij de kolom van VOLTA; het geeft onophondelijk vonken van zich en werkt met zooveel kracht op de handen, die de geleiders houden, dat het onmogelijk wordt deze laatsten los te laten zoolang de proeven met het werktuig duren. Deze electro-magneet kan uit dien hoofde van een groot nut, vooral bij de phijsiologische toepassingen zijn. — Bij vergelijking, zal het hoofd van den *Dynotherum giganteum*, welke op dit oogenblik te *Parijs* ten toon gesteld, de verbazing der bewoners van Frankrijks hoofdstad wekt, slechts een miniateur-voorwerp zijn geworden, tegen over de reusachtige overblijfsels van de bewoners der voorwereld, die de opgravingen en onderzoekingen van alle zijden tegenwoordig als met iederen dag te voorschijn brengen. Zoo werd in dezelfde zitting van meergenoemde Akademie een verslag gelezen van zekeren heer RIVIÈRE die in *Louisiana* een fossiel-hoofd van niet minder dan vijf ellen lengte gevonden had; de oogholte alleen was vier voeten breed! Een dergelijk monster, dat, zoo de opgave echt is, naar het verslag zegt wel eene cathedraal-kerk moet hebben kunnen inslokken, wordt noodzakelijkerwijs voor een bewoner van de zee gehouden. — De maatschappij ter bevordering der Aardrijkskunde heeft haren jaarlijkschen prijs voor de belangrijkste ontdekking in 1834 gedaan, aan den bekenden engelschen zeekapitein BACK toegekend. — Te *Ajaccio*, op het eiland *Corsica*, de geboorteplaats van NAPOLEON, is men thans aan den arbeid begonnen voor het gedenkstuk, ter nagedachtenis van den gewezen keizer; hetzelve zal uit eene kolom van den fraaijen granietsteen bestaan, die in het arrondissement *Calvi*, op genoemd eiland veel gevonden wordt.

ITALIË. — Op het laatst van de maand Februarij is te *Bologna*, in het handelhuis van *Nobili en Comp* een sedert lang te gemoet geziene catalogus in het licht verschenen, van eene kostbare verzameling van Ethiopische en Egyptische oudheden door den heer J. FERLINI op de plaats zelve bijeengebragt en die eenig in hare soort is. De heer FERLINI heeft bij deze naamlijst eene korte maar zaakrijke beschrijving gevoegd van zijne reizen naar de bronnen van den *Nijl* en de door hem ondernomene uitgravingen, waarbij de geleerde oudheidkenner tevens uiteenzet, door welke gunstige omstandigheden hij in het bezit zijner archaeologische schatten is geraakt, en hoe hij zich zonder gevaar zoo lang te *Meroë*, de oude hoofdstad van *Nubie*, heeft kunnen ophouden.

NEDERLANDEN. — Woensdag vierde de Rotterdamsche Afdeeling der Maatschappij *tot bevordering der Toonkunst* haar derde huishoudelijk muzijkfeest in de tot dat einde smaakvol versierde zaal der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*. Omtrent honderd zangers en zangeressen, leden der zangvereeniging en der koorosfeningen van die Afdeeling, droegen de navolgende zangstukken: *Meeresstille und glückliche Fahrt* van L. VAN BEETHOVEN, *Vater Unser*, van L. SPOHR en *Christi Grablegung* van S. NEUKOM, voor, met eene juistheid en naauwkeurigheid, welke aller kenners goedkeuring wegdroeg. Uitmuntend gezongen solo's alle door liefhebbers vervuld, wisselden deze koren af, terwijl een keurig orkest, door vele leden der Koninklijke Hofkapel versterkt, met de 4de simfonie van L. v. BEETHOVEN als inleiding de feestviering opende, en later eene ouverture van den orkest-directeur, den heer MÜHLENFELDT, met toejuiching werd ontvangen. Bij het einde des slotkoors werd den orkest-directeur door eene der zangeressen van wege de koristen een kostbare ring aangeboden, als bewijs van dankbaarheid voor zijne aangewende zorge. — Met genoegen verneemt men twee nieuwe bewijzen van achting, door het buitenland gegeven aan verdienstelijke mannen onder onze landgenooten. De heer C. J. TEMMINCK; Directeur van 's Rijks Museum van natuurlijke historie te *Leiden*, is vereerd met het Honoraire Lidmaatschap van *the Royal Medical and Chirurgical Society of London*, terwijl de Hoogleeraar J. VAN DER HOEVEN benoemd is tot Corresponderend Lid der *Akademie Royale de Medecine* te *Parijs*.

GRAANMARKT

Van Vrijdag **21** *April.*

TARWE EN ROGGE. — Met weinig handel, prijzen als voren: 130 ℔ n. bovenl. Tarwe *f* 214; - 126 ℔ n. Gron. *f* 175; - 124 ℔ p. n. Vries. *f* 173; 124 ℔ mind. dito *f* 160, 167 naar kwal.; - 119 ℔ n. Drents. Rogge *f* 138; - 125 ℔ n. Vries. *f* 150.

GARST. — Flaauw: 108 ℔ Knobbe *f* 126.

HAVER. — In een doen: 90 ℔ dikke *f* 93; - 91 ℔ fijne *f* 100, 102.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

ZAADMARKT

KOOLZAAD. — In een doen: Elve 60½ £; Vr. 60 £; Elve 59 £.

LIJNZAAD. — Slap: 108 ℔ voorhandsch *f* 270.

RAAPOLIE. — Was weder dadelijk en op Mei williger, doch op het najaar aangeboden: per 6/w. *f* 46; vlieg. *f* 45; Mei *f* 43 à 44; Sept. en Oct. *f* 33¼; November *f* 33⅛ à 33¼; Dec. *f* 33¼ à ½.

LIJNOLIE. — Per 6 w. *f* 34; vliegend *f* 33 à 32¾.

HENNIPOLIE. — Per 6/w. *f* 40; vliegend *f* 39.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *April*) waren genoteerd: Werk. Sch. 2½ pCt. 52$\frac{1}{16}$, 52, ⅛; dito 5 pCt. 99¾; Kansb. *f* 21$\frac{15}{16}$; Amort.-Syndikaat 4½ pCt. 92½; Handelm. 181, ½, 180, 181; Oost-Ind. 5 pCt. 97⅝ Ardoins 85 £, 21, ⅜; dito Coup. 49, 50, 48½; Peruan. 13⅞.

*** Getrouwd:

A. H. SPAAN,
1e Luit. 2e Batt. Jagers,
EN
M. C. MYNÉ.

's GRAVENHAGE,
den 20. April 1837.

BOEKENVERSLAG

tot aanwijzing van den Inhoud en de strekking van NIEUW UITKOMENDE WERKEN; ZONDER RECENSIE.

De *eerste Aflevering* van den *tweeden Jaargang* van dit Tijdschrift, is door den Uitgever, F. P. STERK, *te Breda*, alom verzonden; de uitgave geschiedt geregeld om de drie maanden, tegen den prijs van *f* 3,60 voor den geheelen Jaargang.

Van den *Eersten Jaargang*, over de laatste 8 maanden van 1836 loopende, zijn nog eenige Exemplaren te bekomen tegen den prijs van *f* 2,40.

BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.